

Sygn. akt: I C 1252/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2020 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Krzysztof Kukla
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Guzik

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2020 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa D. W.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 7.000 zł

I. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki D. W. kwotę 3381,60 zł (trzy tysiące trzysta osiemdziesiąt jeden złotych 60/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie płatnymi od dnia 09 października 2020 do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki D. W. kwotę 57,15 zł (pięćdziesiąt siedem złotych 15/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje kasie Sądu Rejonowego w Krośnie ściągnąć od pozwanego (...) Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa:

1) kwotę 23,72 zł (dwadzieścia trzy złote 72/100) tytułem wydatków związanych z wywiadami w placówkach medycznych,

2) kwotę 486,20 zł (czteryście osiemdziesiąt sześć złotych 20/100) tytułem kosztów opinii biegłych w części uwzględnionego powództwa;

V. nie obciąża powódki kosztami opinii biegłych w części oddalonego powództwa.

Sygn. akt I C 1252/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 09 października 2020 r.

Powódka D. W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) SA w W. kwoty 7000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania. W uzasadnieniu powódka podniosła, że w dniu 24.06.2017 uległa wypadkowi komunikacyjnemu spowodowanemu przez kierowcę ubezpieczonego od OC u pozwanego i wskutek tego zdarzenia doznała uszczerbku na zdrowiu. Pozwany w postępowaniu likwidacyjnym ustalił kwotę zadośćuczynienia na 614 zł, a następnie przyjął 40% przyczynienia się powódki do skutków zdarzenia z 24.06.2017 ze względu na niezapięte pasy bezpieczeństwa i wypłacił powódce 368, 40 zł.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 23-28) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz od powódki kosztów postępowania. Pozwany zarzucił, że wypłacone powódce zadośćuczynienie rekompensuje doznaną przez nią krzywdę, uwzględniając 40% przyczynienia się powódki, a żądanie dochodzone pozwem jest wygórowane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny i zważył co następuje:

W dniu 24.06.2017 małaletnia powódka D. W. jako pasażerka na przednim siedzeniu w miejscowości G. uczestniczyła w zdarzeniu drogowym, kiedy to kierujący samochodem D. (...) (ubezpieczonym od OC w pozwanym towarzystwie) P. W. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie dostosował prędkości do warunków ruchu, nie uwzględnił stanu i widoczności jezdni oraz rzeźby terenu, wskutek czego stracił panowanie nad pojazdem i wjechał w barierkę energochłonną, a następnie do przydrożnego rowu. P. W. został uznany winnym wyżej opisanego czynu stanowiącego przestępstwo z art. 177 § 1 kk i prawomocnie skazany wyrokiem SR w Krośnie z 03.11.2017 w sprawie II K 658/17.

Małaletnia wtedy powódka nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa i uderzyła głową w szybę, doznając stłuczenia głowy, otarcia skóry lewego przedramienia oraz stłuczenia biodra lewego. Została przewieziona karetką do (...) w K., gdzie po dwóch dniach zgłosiła się ponownie ze względu na bóle głowy o znacznym nasileniu, osłabienie i ból brzucha; została skierowana do szpitala w R. gdzie przebywała w dniach 26-28. 06.2017. Po zdarzeniu powódka leczyła się w poradni chirurgicznej (wizyty w dniach 30.06.2017 i 10.07.2017) oraz w psychologicznej (cztery wizyty w okresie czasu od 17 do 31.07.2017).

Wypadek z 24.06.2017 był dla powódki był doświadczeniem stresogennym, obciążającym emocjonalnie i poznawczo, a ze względu na hospitalizację zakłócił potrzeby stabilizacji i emocjonalnego bezpieczeństwa. Ze względu na lęk podczas jazdy samochodem powódce udzielone zostało wsparcie w poradni psychologiczno-pedagogicznej, które wyciszyło stres i poprawiło funkcjonowanie powódki. Symptomy stresu, które wystąpiły u niej były typowe dla opisywanego zdarzenia i wymagały krótkotrwałego, sytuacyjnego wsparcia psychologicznego.

Obrażenia, jakie doznała powódka D. W. wskutek zdarzenia z 24.06.2017 nie spowodowały u niej trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Brak zapiętych pasów bezpieczeństwa mógł spowodować zwiększenie obrażeń głowy, jakich powódka doznała, a zapięte pasy zmniejszyłyby siłę uderzenia głowy w szybę samochodu.

Po zdarzeniu powódkę bolały głowa, lewa ręka i lewa noga przez około 2 tygodnie i w tym czasie powódka miała również zawroty głowy. Ze względu na te dolegliwości zażywała środki przeciwbólowe (w tamtym okresie czasu codziennie), które zażywa również obecnie w razie potrzeby. Powódka bała się jeździć samochodem przez kilka miesięcy od zdarzenia, obecnie nie może się przemęczać bo kręci się jej w głowie i robi się słabo; ponadto ze względu na ból głowy nie może się skupić na nauce. Powódka zaprzestała uprawiania sportów, a reprezentowała szkołę w piłce nożnej, siatkowej i ręcznej; stała się mniej aktywna fizycznie.

Powódka wystąpiła do pozwanego o zapłatę zadośćuczynienia i pozwany przyjął swoją odpowiedzialność za zdarzenie z 24.06.2017, wypłacając powódce kwotę 368,40 zł uwzględniającą 40% przyczynienia się powódki do skutków zdarzenia ze względu na niezapięte pasy bezpieczeństwa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

- dokumentów i pism stron zalegających w aktach na kartach 4 - 18, 228-232, 235 – 253, 260 – 269, 282 – 284, 291 – 292,
- akt szkodowych pozwanego nr (...) (k. 37- 210),
- opinii biegłej chirurg J. W. z dnia 26.08.2019 r. – k. 302-303,
- opinii biegłej psycholog M. N. z 08.01.2020 (k. 312 – 315),
- zeznań matki małoletniej powódki – G. W. (k. 276),
- wyroku SR w Krośnie z 03.11.2017 (II K 658/17),
- zeznań powódki D. W. – k. 276.

Powyższym dowodom Sąd dał wiarę w całości. W/w dowody uzupełniają się wzajemnie tworząc spójny obraz stanu faktycznego. Wydane opinie biegłych Sąd uznał za wiarygodne i w pełni wyjaśniające przedstawione przez Sąd zagadnienia. Sporządzone zostały one przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i brak jest okoliczności podważających ich wiarygodność. Natomiast zeznania powódki i jej matki opisują proces leczenia oraz funkcjonowanie powódki po przedmiotowym zdarzeniu.

Winę za spowodowanie wypadku, w wyniku którego powódka D. W. doznała obrażeń ciała, ponosi kierujący pojazdem D. (...) o nr rej. (...) P. W., który w chwili wypadku ubezpieczony był u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej.

Wyjść należy od kwestii kluczowej, a to ustalenia czy powódka przyczyniła się do powstania wypadku, bądź zwiększenia szkody, albowiem warunkuje to zasadność powództwa jako takiego, a najmniej zasadność wysokości dochodzonych nim roszczeń.

Okoliczność tę należy rozpatrywać w oparciu na treści art. 362 kc, który wskazuje, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Mowa jest tu zatem o dwóch istotnych przesłankach: przyczynienie się do powstania szkody oraz przyczynienie się do zwiększenia szkody. W piśmiennictwie przyjmuje się, że aby mówić o możliwości zastosowania ww. przepisu musi zaistnieć normalny, adekwatny związek przyczynowy (w rozumieniu art. 361 kc), między tym zachowaniem a powstaniem lub powiększeniem szkody (P. Sobolewski [w:] K. Osajda (red.) Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 26, 2020, dostęp: Legalis; tak też: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 2008 r., sygn. akt IV CSK 228/00, Legalis nr 117470 oraz Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 05 czerwca 2019 r., sygn. akt I ACa 469/18, Legalis nr 2095708). Aby zachowanie się poszkodowanego mogło być podniesione do rangi zdarzenia uzasadniającego zmniejszenie należnego mu odszkodowania, musi stanowić samodzielny (zewnętrzny) względem przyczyny głównej czynnik przyczynowy, a nie tylko jej rezultat (Banaszczyk [w:] K. Pietrzykowski (red.) Kodeks cywilny. T. I. Komentarz. Art. 1–449¹⁰, C.H. Beck, 2020). Przyczynienie się zatem to po prostu jedna z współprzyczyn wywołujących taki rezultat (Koch [w:] M. Gutowski (red.) Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353–626, C.H. Beck, 2019). O tym zaś, czy zachowanie poszkodowanego stanowiło współprzyczynę szkody odpowiadającą cechom normalnego związku przyczynowego, decyduje ocena w konkretnych okolicznościach danej sprawy, dokonana według kryteriów obiektywnych i uwzględniająca zasady doświadczenia życiowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa 89/19, Legalis nr 1978517).

W niniejszej sprawie czynnością konieczną prowadzącą do zastosowania dyspozycji art. 362 kc, a przez to do stosunkowego obniżenia zadośćuczynienia, było wykazanie, iż powódka nie zapinając pasów bezpieczeństwa w samochodzie D. (...), przyczyniła się do zwiększenia skutków wypadku.

Wypadek z całą pewnością nie miałby miejsca gdyby nie nieprawidłowe zachowanie jego sprawcy, czyli P. W. kierującego samochodem D. (ubezpieczonego od OC u pozwanego), którego wina została ustalona w sprawie II K 658/17.

Jak wyżej ustalono, powódka przyczyniła się do zwiększenia negatywnych skutków rzeczowego wypadku w postaci wystąpienia uszkodzenia jej ciała, nie zapinając pasów bezpieczeństwa w samochodzie, zatem należy obniżyć należne powódce zadośćuczynienie o 25%, gdyż w takiej części przyczyniła się do zwiększenia skutków przedmiotowego zdarzenia.

W przedmiotowym wypadku doszło do zderzenia pojazdów, a zatem odpowiedzialność osoby, która go spowodowała opiera się na art. 436 §2 kc w zw. z art. 415 kc.

Powyższą odpowiedzialność wyłączają jedynie : okoliczność, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą prowadzący pojazd nie ponosi odpowiedzialności.

W niniejszej sprawie nie zachodzą jednak powyższe okoliczności egzoneracyjne.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2018r., nr 473) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W myśl art. 444 §1 kc i art. 445 §1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przenosząc powyższe na grunt ustalonego stanu faktycznego należy stwierdzić, że wypadek z 24.06.2017 był dla powódki był doświadczeniem stresogennym, obciążającym emocjonalnie i poznawczo, a ze względu na hospitalizację zakłócił potrzeby stabilizacji i emocjonalnego bezpieczeństwa. Ze względu na lęk podczas jazdy samochodem powódce udzielone zostało wsparcie w poradni psychologiczno-pedagogicznej, które wyciszyło stres i poprawiło funkcjonowanie powódki.

Po zdarzeniu powódkę bolały głowa, lewa ręka i lewa noga przez około 2 tygodnie i w tym czasie powódka miała również zawroty głowy. Ze względu na te dolegliwości zażywała środki przeciwbólowe (w tamtym okresie czasu codziennie), które zażywa również obecnie w razie potrzeby. Powódka bała się jeździć samochodem przez kilka miesięcy od zdarzenia, obecnie nie może się przemęczać bo kręci się jej w głowie i robi się słabo; ponadto ze względu na ból głowy nie może się skupić na nauce. Powódka zaprzestała uprawiania sportów, a reprezentowała szkołę w piłce nożnej, siatkowej i ręcznej; stała się mniej aktywna fizycznie.

Przechodząc do kwestii zadośćuczynienia należy w pierwszej kolejności wskazać, że jego wysokość Sąd ustala w oparciu o kryteria niewymierne. Zasadniczym kryterium jest rozmiar cierpienia i rozmiar niekorzystnych zmian w życiu poszkodowanego będących następstwem deliktu zawinionego przez sprawcę szkody.

Należy podkreślić, iż w związku z tym, że krzywda jako szkoda niemajątkowa jest niewymierna, przyznanie poszkodowanemu zadośćuczynienia nie może być traktowane na zasadzie ekwiwalentności. Taki charakter (ekwiwalentny) ma jedynie odszkodowanie. Natomiast „odpowiedniość” kwoty zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy czyli ma charakter kompensacyjny. Jako takie nie może być ono nadmierne, musi uwzględniać aktualną stopę życiową społeczeństwa, z drugiej strony nie może być symboliczne – musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Sąd uznał, że zasadnym zadośćuczynieniem dla powódki będzie kwota 5.000 zł. Zdaniem sądu suma ta jest wymierna do poniesionych przez powódkę cierpień związanych z doznanymi przez nią dolegliwościami natury psychologicznej oraz bólowymi, czasem ich trwania, dyskomfortem związanym z koniecznością zażywania leków przeciwbólowych oraz faktem, iż powódka nie mogła oddawać się pasji polegającej na uprawianiu sportów ze względu na skutki wypadku z dnia 24.06.2017.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia sąd miał na uwadze przede wszystkim okoliczność, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowym zdrowie i życie człowieka uznawane jest powszechnie za najwyższe dobro podlegające ochronie prawnej, co powinno znaleźć przełożenie na wysokość rekompensaty finansowej.

Jednocześnie sąd uwzględnił intensywność i czas trwania cierpień, w szczególności to, że wypadek, poza okresem, w którym powódka wymagała leczenia, nie spowodował u niej trwałego uszczerbku na zdrowiu. Poszkodowana po przebytych urazach nie wymagała opieki osób trzecich, była w stanie funkcjonować samodzielnie i samodzielnie zaspokajała swoje potrzeby życiowe. Doznany przez nią na skutek wypadku uraz psychiczny i związany z nim strach miał charakter przejściowy i obecnie już nie występuje. Powódka korzystała przy tym z pomocy psychologa.

Zasądzając zadośćuczynienie sąd miał na względzie fakt przyczynienia się powódki w 25% do zwiększenia negatywnych skutków zdarzenia z 24.06.2017 na jej zdrowiu, jak również fakt wypłaty przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym kwoty 348,40 zł ($5000 \text{ zł} \times 75\% - 368,40 \text{ zł} = 3381,60 \text{ zł}$).

Mając na uwadze powyższe sąd zasądził od pozwanego (...) na rzecz powódki D. W. kwotę 3.381,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania wyroku (czyli od 09.10.2020) do dnia zapłaty jak w punkcie I wyroku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie jak w punkcie II wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek znajduje oparcie w treści art. 481 §1 i §2 kc.

Zgodnie z art. 98 § 1 KPC „Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu)”. Zaś zgodnie z art. 100 KPC „W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszt będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik procesowy uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.” Powódka żądała zapłaty kwoty 7000 zł, zaś sąd zasądził na jej rzecz kwotę 3381,60 zł.

Zatem powódka otrzymała 48 % żądanej kwoty. Na koszty powódki w niniejszej sprawie składają się:

- a) 350 zł - opłata od pozwu (k.19)
- b) 1800 zł - koszty zastępstwa adwokackiego.

Łączne koszty powódki wyniosły 2150 zł, zaś 48% tej kwoty stanowi 1032 zł.

Pozwany wygrał sprawę w 52 %, a koszty jakie poniósł to: 1800 zł koszty zastępstwa i 51 zł tytułem trzech opłat od pełnomocnictwa oraz 23,72 zł tytułem wydatków związanych z wywiadami w placówkach medycznych

(razem 1874,72 zł). 52 % z kwoty 1874,72 zł to 974,85 zł. Po odjęciu kwoty 974,85 zł od kwoty 1032 zł otrzymamy koszty należne powódce od pozwanego w kwocie 57,15 zł, co sąd mając na względzie orzekł jak w punkcie III wyroku.

Sąd orzekł jak w punktach IV – V wyroku na podstawie wyżej wskazanych przepisów oraz art. 83 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, mając na względzie wynik niniejszego postępowania.